

РЕШЕНИЕ

№ 1231

гр. София, 26.05.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ГО III ВЪЗЗИВЕН БРАЧЕН СЪСТАВ,
в публично заседание на девети май през две хиляди двадесет и втора година
в следния състав:

Председател: Любомир Луканов

Членове: Клаудия Р. Митова
Яна Ем. Владимирова

при участието на секретаря Ирина Ст. Василева
като разгледа докладваното от Клаудия Р. Митова Въззивно гражданско дело
№ 20211100514219 по описа за 2021 година

и за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по чл.258-273 ГПК.

Образувано е по въззивна жалба на Н. П. П. срещу Решение № III-139-20173668 от 18.08.2021 г. по гр.д. № 74959/2019 г. на Софийския районен съд, III ГО, 139 състав, в частта, с която е отхвърлен искът □ с правно основание чл.127, ал.2 вр.чл.59, ал.9 СК за изменение на родителските права, местоживеенето, режима на лични отношения и издръжката по отношение на детето П.А. И.а, определени със спогодба от 06.11.2017 г., одобрена по в.гр.д. № 15818/2016 г. по описа на СГС, I брачен въззивен състав. Развити са оплаквания за неправилност на съдебното решение. Твърди се, че със същото не е отчетен интересът на детето и неподходящата за възрастта му промяна в местоживеенето, уговорена между страните със спогодбата. Отправено е искане за отмяна на първоинстанционното решение и постановяване на друго, с което искът да бъде уважен.

Въззиваемата страна А.А.И.. оспорва въззивната жалбата и желае първоинстанционното решение в обжалваната част да бъде потвърдено.

Въззивната жалба е допустима. Подадена е в срока по чл.259, ал.1 ГПК от страна, притежаваща правен интерес от обжалването и е насочена срещу подлежащ на въззивно обжалване акт, който е валиден като цяло и допустим в обжалваните му части.

Софийски градски съд, като прецени относимите доказателства и доводи по делото,

приема за установено следното:

С протоколно определение от 06.11.2017 г., постановено по в.гр.д. № 15818/2016 г. по описа на СГС, I брачен въззивен състав е одобрена постигнатата между Н. П. П. и А.А.И.. спогодба, с която е уговорено съвместно упражняване на родителските права по отношение на П.А. И.а, местоживеенето на детето е определено равномерно при двамата родители при график от по една седмица при всеки от тях и предоставяне поравно на издръжка на детето в натура.

С Решение № III-139-20173668 от 18.08.2021 г. по гр.д. № 74959/2019 г. на Софийски районен съд, III ГО, 139 състав исковете на Н. П. П. и А.А.И.. за изменение на родителските права, местоживеенето, режима на лични отношения и издръжката по отношение на детето П., уредени със спогодбата, са отхвърлени и всеки от тях е осъден да заплати по сметка на Софийски районен съд разноски за експертиза в размер на по 225 лева.

Според чл.59, ал.9 във вр. с чл.127, ал.2 СК, ако обстоятелствата се изменят, съдът по молба на един от родителите, по искане на дирекция "Социално подпомагане" или служебно може да измени постановените по-рано мерки относно местоживеенето на детето, упражняването на родителските права, личните отношения с него и издръжката му и да определи нови. Изменение може да бъде постановено и по отношение на мерките, определени с одобрено от съда споразумение между родителите, както правилно е отчел първоинстанционният съд.

Коректно районният съд е съобразил, че правната възможност да се изменят мерките в зависимост от настъпили промени в обстоятелствата е израз на грижата за охрана правата на децата и е приложение на принципа за всестранната им защита, поради което наред с родителите и съдът следи служебно за ефикасността на взетите мерки и за правилното упражняване на родителските права. Действително изборът на тези мерки цели правилното развитие на децата, поради което същественото изменение в обстоятелствата е от естеството да рефлектира върху ефикасността на избраните мерки, респективно да наложи изменението им съобразно с промяната в обстоятелствата. От значение по чл.51, ал.4 и чл.59, ал.9 СК са всички промени в обстоятелства, които се отразяват на положението на детето и на ефикасността на мерките, които го определят. Възможно е да се касае единствено за обстоятелства, които рефлектират върху рационалността на избраните мерки. Възникналите нови обстоятелства могат да са от естество да влошават положението на детето при упражняващия родителските права или да подобрят положението му, ако тези права се предоставят на другия родител. Изменението по чл.51, ал.4 и чл.59, ал.9 СК се осъществява в случай на изменение на обстоятелствата, поради което предмет на установяване са именно тези факти, а крайният извод се съобразява при преценка на родителския капацитет на всяка от страните.

В приетия от въззивния съд социален доклад на ДСП-Младост са отразени данни, че режимът по споразумението не се спазва стриктно.

Данни, че в същата насока са изнесени пред въззивния съд от въззиваемия при изслушването му, който заявява готовност да се съобрази с желанията на детето по

отношение на местоживеенето му и споделя, че установяваният със споразумението режим създава неудобства, свързани с преместването на детето, които не е намерил начин да бъдат избегнати. Посочва, че отношенията между П. и новият му партньор са напрегнати. За неудобството от произтичащата от споразумението честа смяна на местоживеенето на детето, свързано с необходимостта от преместване на всички учебници и помагала, на дрехи и лични принадлежности и честото забравяне на вещи от детето споделя и въззивника при изслушването ѝ.

Пред въззивния съд детето П. посочва, че е инициирала производството по делото като е поискала промяна, тъй като преместването в изпълнение на установения режим □ създавало дискомфорт. Детето изразява желание да остане в новия дома на майката, който се намира по – близо до училището □, спрямо този на бащата, и споделя, че при баща си често се чувствала „като на гости“.

Въз основа на събраната пред въззивната инстанция доказателствена маса се установява, че след постановяване на първоинстанционното решение е настъпила промяна в жилищните условия при въззивника, която понастоящем разполага с по – голяма жилищна площ.

С оглед задължението на съда да следи служебно за интересите на ненавършилото пълнолетие дете при произнасянето по въпросите по чл. 127, ал. 2, във вр. с чл. 59, ал. 2 СК въззивният съд е допуснал изготвяне на съдебна психологична експертиза (СПЕ). От приетата като обективно и компетентно изготвена и неоспорена от страните СПЕ се установява, че и двамата родители притежават добър родителски капацитет, създали са добри материални условия за детето и въвеждат правила. П. има добра емоционална връзка с всеки от родителите си, изпитва привързаност и лоялност и към двамата и липсват данни за действия на кой да е от тях за отчуждаване на детето от другия родител. Тя не е създавала връзка с партньора на бащата и това нарушава емоционалния □ баланс при контактите с нея. Вещото лице е констатирало, че въведения със споразумението между страните режим е създал условия за нарушаване на ежедневието на детето, което, в съчетание със започване на училище и връзката на бащата с нов партньор и раждането на по – малка сестра, е допринесло до поведенчески проблеми, но към момента на изследването при П. се наблюдава слаба тревожност. Към този момент детето в продължение на три седмици е пребивавало единствено в дома на майката. Отправена е препоръка за въвеждане на режим с ясни граници.

При разпита вещото лице посочва, че съобразяване на родителите със желанието на детето по отношение на местоживеенето му е помогнало то да се чувства по – спокойно. Психологът прави извод, че в процеса на израстване на детето за него би представлявала все по – голяма трудност да изпълнява режима, определен със споразумението между родителите му.

Още в приетата пред първоинстанционния съд експертиза е констатирана поведенчески проблеми, тревожност при детето и проблематичност на установения със споразумението режим, свързана с нуждата от адаптация и логистични затруднения, а

последвалото намаляване на тревожността при детето е съвпадало с проявата на гъвкавост от страна на родителите му по отношение на спазване на този режим. Като основен фактор за спокойствието на детето тази експертиза е отчела необходимостта от устойчивост в ежедневието му.

Доказва се в производството, че и двамата родители разполагат с необходимия капацитет, добра подкрепяща среда и материални възможности, за да полагат адекватни на нуждите на детето грижи. Въпреки отсъствието на промяна в родителската годност на бащата, в условията му на живот или във възможността му да упражнява родителски права, по делото се установява изменение на обстоятелствата, по смисъла на чл.51, ал.4 СК, чл.59, ал.9 СК и т. V от ППВС № 1 от 12.11.1974 г. по гр. д. № 3/1974 г., при наличие на които интересът на детето изисква ревизия на установените със спогодбата от 06.11.2017 г. по в.гр.д. № 15818/2016 г. по описа на СГС, I брачен въззивен състав мерки с определяне на местоживеенето на детето П. при неговата майка, която да упражнява родителските права.

Промяната в обстоятелствата се изразява във възникнали при детето поведенчески проблеми и поява на тревожност, първоначално свързани и с адаптацията на детето към уговорения от родителите му режим, впоследствие преминали през логистични проблеми и дискомфорт от необходимостта от често преместване заедно с нужните му дрехи, учебници, помагала и лични вещи, довели до поява на изразеното пред съда желание на детето да се установи в дома на майката и настъпилата фактическа промяна на режима чрез установяване на П. в този дом. Поради това организацията на родителските функции следва да се съобрази със създадената и търсена от само дете обстановка, с оглед най-добра защита интересите на последното, което предполага предоставянето им на майката, доколкото упражняването на родителските права следва да бъде възложено на един от родителите при липса на споразумение помежду им и е целесъобразно това да бъде този родител, при когото е определено местоживеенето на детето.

Съдът съобразява констатираната от двете вещи лица необходимост от устойчивост в ежедневието на детето, която несъмнено би била осигурена с установяването на едно основано място на живеене. Това разрешение отчита спада в тревожността на детето, породен от проявената от родителите гъвкавост при изпълнение на режима, свързана със съобразяване с желанията на детето, както и спецификите на пола и възрастта му, които пораждат необходимост от ежедневен контакт с майката и наличието на напрежение в отношенията между П. и новия партньор на бащата. Настъпилите промени в обстоятелствата налагат изменение на определения със споразумението между страните режим за постигане на основната цел да се осигури благополучието на детето.

Съдът следва да определи мерки относно личните отношения между детето и родителя, който няма да упражнява родителските права. При определяне на конкретния режим на личните отношения на детето с бащата, съдът взе предвид родителския капацитет и отдаденост на въззиваемия, привързаността помежду им с детето, намерението да се грижи за П. и да се съобразява с желанията □ и фактическите полаганите за нея грижи, както и необходимостта детето да поддържа по – чест контакт със своя баща, с оглед

възможността да чувства неговата подкрепа, обич, грижа и авторитет, поради което в интерес на детето е установяване на режим на лични контакти съобразно диспозитива на решението, които при промяна на обстоятелствата също може да бъде изменен.

В настоящото производство съдът следва да определи и дължимата на детето издръжка, която му се следва и от двамата родители, независимо при кого то живее, но отглеждащият родител е нужно да поеме по принцип по-малък дял от издръжката в пари, с оглед даваната от него издръжка в натура при съвместното живеене с детето и посрещането на разходите на домакинството, част от които са и в негова полза. По тази причина въззиваемият следва да поеме по-висок размер на паричната издръжка на детето в сравнение с тази, дължима от въззивника, която ще упражнява родителските права и при която преимуществено ще живее детето. При определяне размера на дължимата месечна издръжка съдът се съобразява с нуждите на детето, които не се установява да надхвърлят обичайните за неговата възраст, и с възможностите на бащата, с които е съобразено и постигнатото от страните споразумение по т.7.IV, където е определен размер на издръжката при отчитане на спецификите, свързани с местоживеенето на детето. Поради изложеното съдът определя дължимата от бащата издръжка в размера от 250 лева месечно, считано от влизане в сила на решението в частта за местоживеенето на детето до настъпване на причина за изменение на размера или прекратяване на издръжката, ведно със законната лихва за забава върху всяка просрочена вноска.

Поради отсъствието на съвпадение в крайните изводи на двете инстанции, решението на първоинстанционния съд следва да бъде отменено в обжалваната част.

При този изход от спора и на основание чл.78, ал.1 ГПК на въззивника се следват сторените в първоинстанционното производство разноски в размер на 600 лева (за заплатено адвокатско възнаграждение съгласно изричното изявление в хода на устните състезания пред СРС) и 312,50 лева (12,50 лева за заплатена държавна такса и 300 лева депозит за възнаграждение на вещото лице) във въззивното производство.

Върху присъдената от настоящата инстанция издръжка въззиваемият дължи държавна такса в размер на 360 лева, платима по сметка на СГС на основание чл.78, ал.6 ГПК, вр. чл. 69, ал.1, т.7 ГПК и чл.1, пр.1 от Тарифата за държавните такси, които се събират от съдилищата по ГПК

Така мотивиран, Софийски градски съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № III-139-20173668 от 18.08.2021 г. по гр.д. № 74959/2019 г. на Софийския районен съд, III ГО, 139 състав **в частта**, с която е отхвърлен искът с правно основание чл.127, ал.2 вр.чл.59, ал.9 СК, предявен от Н. П. П., ЕГН *****, срещу А.А.И., ЕГН *****, за изменение на родителските права, местоживеенето, режима на лични отношения и издръжката по отношение на детето П.А. И.а, ЕГН *****, определени със спогодба от 06.11.2017 г., одобрена по в.гр.д. № 15818/2016 г. по описа на

СГС, I брачен въззивен състав, и **вместо него ПОСТАНОВЯВА:**

ИЗМЕНЯ на основание чл.127, ал.2 вр.чл.59, ал.9 СК, определените със спогодба от 06.11.2017 г., одобрена по в.гр.д. № 15818/2016 г. по описа на СГС, I брачен въззивен състав родителски права, лични отношения и издръжка по отношение на детето П.А. И.а, ЕГН *****, по искане на нейната майка Н. П. П., ЕГН *****, в следния смисъл:

ПРЕДОСТАВЯ упражняването на родителските права по отношение на детето П.А. И.а, ЕГН *****, на майката Н. П. П., ЕГН *****.

ОПРЕДЕЛЯ местожиенето на детето П.А. И.а, ЕГН *****, при нейната майка Н. П. П., ЕГН *****.

ОПРЕДЕЛЯ режим на лични отношения на бащата А.А.И., ЕГН *****, с детето П.А. И.а, ЕГН *****, през който бащата А.А.И. има право да вижда и взима детето П.А. И.а, както следва:

- всяка четна седмица от годината за времето от 19.00 часа в петък, а ако детето е на училище и/или извънучебна дейност след приключване на съответните занятия, до 18.00 часа в неделя с приспиване, с изключение на един месец през лятото, когато майката е в платен годишен отпуск;

- един месец през лятото, по време, което не съвпада с платения годишен отпуск на майката, като последната се задължава до 30 април на съответната година да уведомява писмено бащата кога ще ползва платения си годишен отпуск през лятото, а ако не направи това в посочения срок, бащата има право да определи дните, през които ще вземе детето, като уведоми писмено майката до 31 май на съответната година;

-рождения ден на детето /01.09/ всяка нечетна година от 10.00 часа на 01.09 до 19:30 часа на 01.09, а ако този ден детето посещава учебни и/или извънучебна дейност след приключване на съответните занятия за три часа;

- през нечетните години на следните официални празници: Гергьовден и Деня на Съединението за периода от 10.00 часа до 18.00 часа на съответния празник; по време на пролетната ваканция, с време и продължителност определена от Министерство на образованието и науката за съответната година, за времето от 10.00 часа на първия ден от ваканцията до 18.00 часа на последния ден, както и за част от Коледната ваканция, включваща Коледните празници, за времето от 10.00 часа на 24-ти декември до 18.00 часа на 28-ми декември;

- през четните години по време на следните официални празници: Великден (от Разпети Петък до Светлия Понеделник, които в съответната година са определени за празнуването му), Първи май, Деня на независимостта, за периода от 10.00 часа до 18.00 часа на съответния празник, с изключение на Великденските празници, когато да взема детето в 10.00 часа на Разпети Петък и го връща в 18.00 часа на Светлия Понеделник, с приспиване, както и за част от Коледната ваканция, включваща и Новогодишните празници, за времето от 10.00 часа на 29 декември до 18.00 часа на последният ден от Коледната ваканция.

За осъществяване на личните контакти бащата следва да взима детето от дома на майката и да го връща в този дом.

ОСЪЖДА А.А.И., ЕГН *****, да заплаща на малолетното си дете П.А. И.а, ЕГН *****, действащо чрез нейната майка и законен представител Н. П. П., ЕГН *****, месечна издръжка в размер на 250 лева, считано от влизане в сила на решението в частта за местоживеенето на детето до настъпване на законни причини, изменящи размера или прекратяващи издръжката, ведно със законната лихва върху всяка просрочена сума до окончателното ѝ изплащане.

ОСЪЖДА А.А. И., ЕГН *****, да заплати на Н. П. П., ЕГН *****, на основание чл.78, ал.1 ГПК, сумата от 600 лева разноски в производството пред Софийски районен съд и сумата от 312,50 лева разноски за въззивното производство.

ОСЪЖДА А.А. И., ЕГН *****, да заплати по сметка на Софийски градски съд сумата от 360 лева държавна такса.

Решението е окончателно в частта за определената издръжка и не подлежи на обжалване, а в останалата част подлежи на обжалване пред Върховния касационен съд в месечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____